

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2135

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *CO₂-uitstoot als gevolg van walvisjacht en visserij* (ingezonden 3 maart 2010).

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ontvangen 6 april 2010). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 2008

Vraag 1

Bent u ervan op de hoogte dat walvissen, maar ook andere zeezoogdieren en grote vissen als tonijn en haai, een belangrijke rol spelen in de CO₂-opvang en dat walvisjacht juist bijdraagt aan de CO₂-uitstoot?¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van het genoemde nieuwsbericht.

Vraag 2

Onderschrijft u de constatering dat de CO₂ die opgeslagen zit in walvissen niet in de atmosfeer terecht komt als het dier op natuurlijke wijze sterft, maar wel als het dier door walvisjagers aan land wordt gebracht? Zo ja, wat concludeert u hieruit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Nee. Ook als walvissen op natuurlijke wijze sterven, komt in walvissen opgeslagen koolstof uiteindelijk in de atmosfeer terecht.

Vraag 3

Onderschrijft u de vergelijking van de onderzoekers dat de walvisjacht van de afgelopen honderd jaar vergelijkbaar is, qua CO₂ uitstoot, met sommige ontbossingsprojecten of het 100 jaar lang continue laten rijden van 128.000 Hummers? Bent u bereid deze kennis in te zetten als extra argument tegen de walvisjacht?

¹ BBC News, 25 februari 2010. «Whaling worsens carbon release, scientists warn» <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/8538033.stm>

Antwoord 3

Nee, zie de antwoorden op de vragen 2 en 4. Bij de huidige beperkte walvisjacht gaat het in tegenstelling tot de grootschalige walvisjacht in het verleden om minder dan 2000 dieren per jaar.

Dit laat onverlet dat Nederland tegen de walvisjacht is en blijft. Binnen de mogelijkheden die ik heb, doe ik er alles aan om de walvisjacht tot nul te reduceren.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de bevinding dat door het (commercieel) onttrekken van grote hoeveelheden vis uit het mariene milieu er CO₂ vrijkomt in de atmosfeer? Welke conclusies verbindt u hieraan?

Antwoord 4

Bij consumptie van alle organismen (planten en dieren) komt CO₂ vrij in de atmosfeer. Deze CO₂ wordt later weer opgenomen door nieuwe organismen en komt zo deels weer in de voedselketen terecht.

Vraag 5

Kunt u een inschatting geven van de bijdrage die wordt geleverd door de Nederlandse visserijsector aan de nationale uitstoot van broeikassen, dus zowel door de uitstoot van broeikasgassen door de motoren en gebruikte machines aan boord, als de bijdrage aan de klimaatverandering door het onttrekken van vis en ander zeeleven aan het mariene milieu? Zo nee, bent u bereid de vrijgekomen CO₂ door vangst van vissen of zeezoogdieren door Nederlandse schepen te kwantificeren? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja.

De Nederlandse vissersschepen stoten jaarlijks ongeveer 0,9 Mton CO₂-equivalenten uit. Dit getal betreft motoren en machines. Deze emissies vertonen de laatste jaren een dalende tendens (de emissies waren in 2002 nog ongeveer 1,2 Mton). Deze gegevens worden in het National Inventory Report 2010 ook in april aan het UNFCCC gerapporteerd.

De bijdrage aan klimaatverandering door het onttrekken van organismen aan het mariene milieu is niet te kwantificeren.

Voor de berekening van de jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen zijn in het kader van de uitwerking van het Klimaatverdrag afspraken gemaakt over de wijze van berekening, te hanteren formules, documentatie etc. In deze systematiek wordt het opvissen van zeeleven niet meegenomen.

Vraag 6

Wordt de uitstoot van broeikasgassen door het opvissen van zeeleven meegenomen in de berekeningen van de nationale jaarlijkse uitstoot? Zo nee, waarom eigenlijk niet? Bent u bereid daar verandering in aan te brengen?

Antwoord 6

Zie vraag 5.